

kbb 47. a magyar tudományos akadémia

99 szb La

1972. január 3.

gazdaság- és jogtudományok osztálya meghívására hazánkba érkezett Káldor Miklós professzor, a King's College tanára. a magyar származású, nemzetközileg ismert neves angol tudós és gazdaságpolitikus itt tartózkodása során megbeszéléseket folytat a magyar közgazdaságtudomány számos képviselőjével és január 6-án előadást tart a magyar tudományos akadémián a gazdasági fejlődés kétszektoros modelljéről. /mti/

--

NA

- v é g e -

20.45/szb

-32-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 8-7. Telefon: 189-330, 330-330

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 4.

bb. 1. 21 500 zsiguli, 9000 trabant - a merkur idei tervei

1/kf/rj 1e -cz

1972. január 4.

a vasuti, a közuti és a városi közlekedés járműparkjával együtt 1971-ben a korábbi évekénél gyorsabban fejlődött az ország személygépkocsiállománya. a merkur vállalat tájékoztatása szerint a tavalyi évet háromezres készlettel kezdték, 1971-ben mintegy 54 000 személyautót szereztek be, s kerekén 53 500 autót adtak át a megrendelőknek. a legtöbb kocsit a szovjetunióból vásárolták, köztük a megígért 13 000 zsigulit fél év alatt az utolsó darabig leszállította a megürt és a merkur szovjet külkereskedelmi partnere.

a kedvező időjárás kétségkívül hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlegi mostoha technikai feltételek mellett is több mint 50 000 kocsit tudtak értékesíteni. még az év utolsó hetében is naponta 200-250 autót vettek át a vásárlók. a merkur gondoskodott a kocsik téli megóvásáról, minden autót korrozióvédővel vontak be, s felkészültek télre is a folyamatos üzemre. a napi kiadási ütemet, nem csökkentik a következő hetekben-hónapokban sem.

a számítások szerint - s ennek a külföldi partnerekkel folytatott tárgyalások alapján sok realitása van - 1972-ben 60 500 új személygépkocsit szereznek be és értékesítenek. ezenkívül mintegy 10 000 használt kocsi eladásával is számolnak. nem végleges elképzelés szerint jövőre a magánosok 53 500, a közútlatok 7000 kocsit kapnak. a terv szerint 21 500 zsiguli érkezik, 8500-zal több az ideinél. ez az egyetlen olyan kocsitípus egyébként, amelynek kiadására egy év alatt vállalkozik a merkur. az ndk-partner is „megtudlja”, 1500-zal az ez évi trabant-szállítványokat, 9000 jön a legolcsóbb s a legkeresettebb kocsiból.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 1. / 21 500 zsiguli... 1. folyt./rj

ezenkívül még néhány nagyobb tétel: 5000 wartburg, 6000 skoda, 5000 polski-fiat, 3500 moszkvics. a megállapodás szerint 1400 volgára is lehet számítani, de mert az előjegyzések száma változatlanul jóval nagyobb ennél, jövőre is csak elsősorban a költségvetés 1 szervek kaphatnak belőle. várható ezenkívül még románaiából a francia licenc alapján gyártott dácia, s egyelőre 1000 kocsi beszerzését tervezik tőkés piacról.

az ideinél mintegy tizezerrel több kocsi átadását csak a mostani, korántsem megfelelő színvonalon tudják megoldani. problémát okoz még, hogy a csepeli merkur-telep megindult rekonstrukciója csökkenti a kocsiadási kapacitást. ennek pótlására májusban a gubacsi-hídfőnél nyitnak meg egy új műszaki telepet. februárban a martinelli téren korszerű autószalont is nyit a merkur. /mti/

--

bb. 2. harmincezer látogató a korszerűsített szegedi füvészkertben

vid/ká/rj -cz

1972. január 4.

a szegedi egyetemi botanikus kert vendégkönyvi adatai szerint 1971-ben több mint 30 ezren keresték fel az 5000 növényfaj érdekes birodalmát. a legnépesebb külföldi csoport moszkvából érkezett: a szovjet tudományos akadémia 40 biológusa. egyéni látogatókat indiától kanadáig, szinte a világ minden részéből fogadtak.

a látogatók zöme természetesen hazai vendég volt. a turistaforgalom a legmelegebb nyári időszakban, a szegedi ünnepi játékok idején „télözött”, amikor a ritka látnivalók: az indiai lótuszok, a mexikói orchideák, a tündérrózsák pompázása mellett a kellemes, üdítő környezet is vonzotta a természetkedveket.

a nagyhirű intézményt tavaly korszerűsítették: a szinpompás növényország minden részébe elvezető aszfalt uthalózati épület épült. egy új épületben pedig 13 medencés akváriumszobát rendeztek be. /mti/

--

- 2 -

bb. 3. agyi értágító hatású gyógyszer- szintetikus uton

1/ob/rj h1 -cz

1972. január 4.

világszerte - így hazánkban is - a legsúlyosabb és legelterjedtebb népbetegségek közé tartoznak a különböző érrendszeri betegségek. gyakoriságuk miatt a halált okozó kórok statisztikájának élvonalában állnak, számos országban még a daganatos megbetegedések számát is megelőzik. ezen belül is súlyos problémát jelentenek az agyi érszűkülettel járó kórképek.

ennek a nagyon elterjedt betegségnek szinte egyetlen hatásos ellenszere a növénytanban „télizöld meténg”, néven ismert, kulturában és vadon egyaránt termő növény hatóanyaga, a vincamia. a növény azonban rendkívül időjárás-érzékeny, begyűjtése bonyolult, csekély terméshozamu, és így csak nagyon kevés mennyiségű gyógyszer készülhetett belőle. ennél fogva az egyre fokozódó szükségleteket csak nagyon kis hányadban és egyre bizonytalanabban lehetett ebből a forrásból kielégíteni. mindenképpen sürgető volt tehát, hogy a gyártás a mezőgazdaságtól függetleníse magát és szintetikus uton oldja meg az ezzel kapcsolatos problémákat.

- ennek tudatában szerződött velünk a kőbányai gyógyszerárugyár és adta számunkra azt a tudományos feladatot, hogy a „télizöld meténg”, ben található vincamiint szintetikus eljárással pótoljuk, - mondotta dr. szántay csaba egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, a budapesti műszaki egyetem szerves kémia tanszékén a magyar távirati iroda munkatársának.

- hosszú évek kitartó kísérletező munkájával sikerült elérnünk, hogy a gyár által számunkra feladott „leckét”, megoldjuk. ez egyáltalán nem volt egyszerű feladat, mert a vincamin nevű alkaloid meglehetősen bonyolult felépítésű szerves anyag és szintetizálása nagyon sokirányú, körültekintő munkát igényelt. haszna azonban azt hiszem nem lehet kétséges, mert a növényből történő kivonása nagyon költséges volt.

- az új gyógyszerfeleség iránt már eddig is nagy külföldi érdeklődés mutatkozott és perspektivikusan további jelentős export-lehetőségekkel kecsegtet.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 3. / agyi értégitő ... 1. folyt./rj

- a külföldi érdeklődés különben teljesen érthető, hiszen a vincamin - szemben a többi ismert és forgalomban lévő értégitővel -, döntően az agyi ereket tágítja: ezáltal javítja az agy vérellátását és ezen keresztül oxigénnel való ellátottságát is, különösen az idős kori agyszükkületes megbetegedések gyógykezelésénél van nagy jelentősége, ami a jövőben előreláthatólag még fokozódik majd, mivel az urbanizáció és a zsirosabb táplálkozás az agyi érbetegségekben szenvedők számát egyre jobban növeli.

- a gyár a közelmúltban kezdte meg a szintetikus vincamin üzemi előállítását. a rászoruló betegek bizonyára örömmel fogadják ezt, mivel az ellátás így kiegyensúlyozottabbá válik. /mti/

--

bb. 4. az édességtárolás szabályai

i/kf/rj ie -cz

1972. január 4.

a hatósági ellenőrzések során megállapították, hogy a helytelen tárolás következtében egyes édesipari termékek fogyasztásra alkalmatlanná váltak. ebben az időszakban a külső hőmérséklet ugyan már nem befolyásolja az édességek minőségét, a kermi azonban a tapasztalatok alapján külön közleményben felhívta az illetékes kereskedelmi vállalatokat a melegegre érzékeny édességek tárolásával, raktározásával kapcsolatos előírásokra.

a melegegre érzékeny édességek minőségének megóvására 17-23 fokos hőmérsékletű, 70 százalékos relatív páratartalmú raktározási körülmények a legmegfelelőbbek. ennek hiányában 26féle cukorka és csokoládé - például a csoki - és a tojásflipp, a kókuszkecska, a boros bonbon, a formázott konyakosmeggy, stb. - csak néhány, legfeljebb 5 napig tartható. a közlemény az édességek másik csoportjában 45féle terméket sorol fel, olyanokat - mint például a dunakavics, a pörköltmogyoró, az ezüstdesszert, a mogyorós- és a franciadrazsé, a narancsos desszert, a budapest teasütemény, a csokoládéparány, a tere-fere, stb. - amelyek néhány, de legfeljebb 3 hét alatt válnak fogyasztásra alkalmatlanná, ha nincsenek meg az előírt tárolási feltételek. /mti/

--

- 4 -

NA

bb. 5. roberto benzi - wiener oktett - aurele nicolet - világhírű művészek az országos filharmónia tavaszi műsorain

i/ro/rj h1 -cz

1972. január 4.

mintegy harminc művész - karmesterek, szólisták, énekesek - mellett európa-szerte ismert együttesek fellépése teszi élénkké az országos filharmónia tavaszi programját.

roberto benzi olasz karmester ismét ellátogat hozzánk. a rendkívül népszerű, kiváló dirigens május 22-én az erkel színházban magyar állami hangversenyzenekart vezényli. műsora: haydn g-dur szimfónia és bartók: concerto. a willy boskowsky által alapított és vezényelt wiener oktett a bécsi filmharmónikusok tagjaiból áll. korábban bejárták nyugat-európa nagy-városait, hazánkban is többször szerepeltek nagy sikerrel. mozart: b-dur divertimento-ját, händemith: oktett-jét és schubert: f-dur oktettjét adják elő január 11-i műsorukban.

a világszerte ismert cseh énekesnő ludmila dvoráková gyönyörű hangszínéről, magasfokú technikai tudásáról a kritikák a legnagyobb elismeréssel szóltak. február 28-án az erkel színházban wagner-est keretében lép fel, a budapesti filharmóniai társaság zenekarát ferencsik jános vezényli. a zeneakadémia február 14-i műsorában yoko koubó fiatal japán hegedűművésznő mendelssohn hegedűversenyét játssza. a filharmonikusok zenekarát a kiváló olasz karmester, piero gellugi vezényli. perre cochereau világhírű francia orgonaművész évekig volt a párizsi notre dame orgonistája, jelenleg a francia főváros egyik legrégebbi templomában, a saint ro-yue-ban orgonál. február 29-én, s március 2-án a zeneakadémián lép fel.

a magyar származású andré görög francia zongoraművész a hatvanas évek elejétől a népi demokratikus államokban is sokat hangversenyez. április 19-én a zeneakadémián szólóestet, április 21-én a máv szimfónikusok közreműködésével zenekari estet ad. a birminghami szimfónikus zenekar május 23-án az erkel színházban louis fré-maux vezényletével, 24-én a zeneakadémián maurice handford dirigálásával lép fel. többek között stravinsky: tűzmadár szvitje; mozart esz-dur szimfóniája és beethoven: vii. szimfóniája szerepel repertoárjukban.

aurele nicolet svájci fuvolaművész műsorában a barokk zene épp úgy szerepel, mint a xx. század legújabb kompozíciói. a sokoldalú szólistát május 29-én és 30-án a zeneakadémián hallhatja a magyar közönség. lazarij berman a világhírű szovjet zongoraművész hangversenykörútjai során egész Európában nagy sikerrel szerepelt. április 18-én a zeneakadémián szólóesten mutatkozik be, április 27-én ugyanott rachmaninov iii. d-moll zongoraversenyét játssza. /mti/

--

- 5 -

NA

bb 6. játékos megye - havonta 3,3 millió forintot „ját-
szanak el,, komárom megyében

vid-kz szb la

1972. január 4.

az otp komárom megyei igazgatóságának dolgozói érdekes ada-
tokat gyűjtöttek össze a szerencse istenasszonyának ostromlóról.
a megye lakossága tavaly minden hónapban egymillió totó-lottó szel-
vényt vásárolt, tehát havonta hárommillió háromszázezer forinttal
kisértették a szerencsét, a statisztika szerint minden ezer lakos-
ra 750 szelvényvásárlás jutott, s ezzel a megyék közötti nem hi-
vatalos versenyben, baranya előtt, a komárom megyeiek szerezték meg
az első helyet.

komárom megyében a totózók-lottózók népes tábora nemcsak já-
tékos kedvű, hanem szerencsés is, a heti lottóhúzások történeté-
nek kezdete, - 1957 óta - hat darab ötös találatot fizettek ki, s
csaknem minden héten akadt négyes találat, a statisztika szerint
nemcsak a szerencse játékban, hanem a takarékoskodásban is je-
leskedik a megye lakossága, tavaly 125 millió forintot tettek ta-
karékba, s ezzel a lakosság betétállománya meghaladta az egymil-
liárd forintot, az otp kimutatása szerint ez az eddigi legmagasabb
betétállomány komárom megyében. /mti/
-.-

bb 7. idén megkezdődik a munkások és középfoku szakembe-
rek újrendszerű továbbképzése

1 ol/tm szb ie

1972. január 4.

- eredményes esztendőzt zárt a szakoktatás: 1971-ben jelen-
tősen bővült a fiatalok képzéséhez szükséges objektumok, intézmé-
nyek hálózata, javult a tantestületek összetétele, és mindezzel
együtt számottevő haladást értünk el a leendő szakmunkások nevelé-
sében, képzésében - mondotta az mti munkatársának pápai béla, a
munkügyi minisztérium szakoktatási főosztályának vezetője. - mind-
ezt azért is rendkívül fontosnak tartjuk, mert 1971. a szakmunkás-
képzési reform gyökérverésének esztendeje volt.

- nézzünk néhány eredményt: 1971-ben körülbelül 265 millió
forintos költséggel elkészült nyolc új iskola 83 tanteremmel, hat
kollégium 1.100 férőhellyel, három új tanműhely 350 munkahellyel,
s épen e napokban kezdte meg működését egy kis nyomda, amely a
szakmunkásképző intézeteket fogja tanügyi dokumentumokkal ellátni.

/folyt.köv./

MTI

bb 7. /idén megkezdődik... 1. folyt./-szb

- a munkaügyi minisztérium intézményeiben oktatott 104 szak-
ma közül 60-ban már megreformált képzés folyik. a használatban le-
vő 161 szakmai tankönyv közül harminchárom 1971-ben jelent meg. ör-
vendetes, hogy 1971-ben egyetemet, illetve főiskolát végzett taná-
raink aránya 82 százalékra növekedett, s a szakoktatók csaknem 60
százaléka nemcsak jó szakmai felkészültséggel, hanem már érettségi-
vel is rendelkezik.

- az elmúlt évben előtérbe került a felnőttek képzése, illet-
ve továbbképzése is. 1971-ben hozott határozatot a minisztertanács
a munkások továbbképzési rendszeréről, és a középfoku káderek to-
vábbképzéséről. az idén e határozatok alapján kezdetét veszi a mun-
kások újrendszerű továbbképzése. ennek segítésére éppen most, ja-
nuár 1-én kezdte meg működését a munkások és középfoku végzettségű
szakemberek továbbképzési kutató és módszertani intézete. hamaro-
san napvilágot lát az a rendelet, amely új alapokra helyezi és
jelentős mértékben megkönnyíti a szakképzetlen felnőttek szakmaszer-
zésének lehetőségét. e rendelet alapján különös figyelmet kívánunk
fordítani a nők szakképzésére.

- terveink szerint 1972-ben újabb 11 iskolát - egyebek között
szolnokon, síkfokon, barcsón és kapuváron - továbbá négy kolléglu-
mot és két tanműhelyt kívánunk átadni a munkás pályát választó fia-
taloknak. meggyőződésünk, hogy az általános iskolát végzetek érdek-
lődése a szakmunkás-pályák iránt nem csökken, s ösztönzőleg hat a
fiatalokra, hogy korszerű intézményekben, jó szaktudásra tenetnek
szert, valóban olyan munkásokká nevelődhetnek, mint amilyeneket a
népgazdaság igénye, és a munkásosztály szerepe megkíván.

- egyébként 1972-ben 70 000 első éves tanuló felvételét ter-
vezzük. ez a szám az 1971-ben felvett 76 000-nél kevesebb ugyan,
de tudomásul kell vennünk a demográfiai hullámot követő apály kez-
detét. ugyanakkor nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy
1971-ben - jóllehet a tervek csak 75 000 tanuló felvételét irányoz-
ták elő, - mégis 76 000-en választották ezt az iskolatípust jövő-
dő életpályájuk megalapozójának - fejezte be nyilatkozatát pápai
béla. /mti/
-.-

bb 8. alapítványok, pályadíjak szabolcs-szatmár megyében

vid-ká szb -cz

1972. január 4.

a tehetségek és az alkotókedv kibontakozásának, a megye szellemi bázisa kiszélesítésének elősegítésére alapítványokat létesített legutóbbi ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács: tanyai diákotthoni, középiskolai, egyetemi és főiskolai, valamint alkotói alapítványokat, pályadíjakat, nívódíjakat. az alapítvány rendszerének elő kell segítenie a tehetségek felkutatását, azok oktatási és nevelési feltételeinek biztosítását; a kiemelkedő tanulmányt elérő egyetemi, vagy főiskolai végzettségű, illetve rendelkezők letelepedését; az elméleti és gyakorlati tevékenység elismerését. a tanyai diákotthoni és középiskolai alapítványoknál a tanács számít a társadalmi és gazdasági szervek támogatására. a felajánlott összegekből tanyai, illetve önálló középiskolai diákotthont létesítenek. az előbbiben tanyai tanulókat, az utóbbiban tehetséges munkás-paraszt származású diákokat helyeznek el. az egyetemi és főiskolai alapítványokból a kiváló tanulmányi eredményeket elért és a megyében letelepedni szándékozó fiatalokat támogatják. az alkotói alapítványok legfőbb célja a természettudomány, a társadalomtudomány, a művészet és a népművészet körébe tartozó elméleti és alkotói munka elismerése, tudományáganként 30-20-10 ezer forintos díjjal. évenként egy díjat adnak ki. a pályadíjakból hét témában meghirdetett pályamunkákat, míg a nívódíjakból öt művészeti és kiemelkedő alkotásait jutalmazzák. /mti/

bb 9. budapesti népi ellenőrök - országos jellegű vizsgálatokban

1 hi/pá szb la

1972. január 4.

a budapesti népi ellenőrök az év első felében számos, országos jelentőségű téma vizsgálatában vesznek részt. az egyik átfogó vizsgálat indoka, hogy a budapesti vállalatok egyrésze nem tartja be a vizek tisztántartásával kapcsolatos előírásokat, nem gondoskodik megfelelő szennyvíztisztító és elvezető berendezés létesítéséről, a meglévő korszerűsítéséről. ennek következtében a folyók és tavak elszennyeződése folytatódik, vizük biológiai egyensúlya megbomlik, s ez súlyos károkat okoz. /folyt.köv./

-8-

bb 9. /budapesti népi... 1. folyt./-szb

a vizsgálatot meg akarják állapítani, hogy a kormányhatározat alapján milyen intézkedéseket tettek, illetve terveznek az érdekelte vállalatok az elfolyó vizek szennyeződésének megakadályozására. egyben megvizsgálják azt is, hogy az eddigi rendelkezések alkalmasak-e a további szennyeződés megállítására.

hasonló közérdekű téma a lakosság butorellátásának vizsgálata. tüzetesen szemügyre veszik az iparban és a kereskedelemben, hogy a IV. ötéves tervidőszakban előirányzott 50 százalékos termelésnövelésre, a lakosság keresletének választékos kielégítésére megfelelő intézkedések történtek-e. a vizsgálat kiterjed arra is, hogy a termelés várható fejlődésével időarányosan milyen mértékben javulnak a szállítás, a raktározás, az értékesítés és a szerviz-ellátás feltételei.

néhány fontosabb fogyasztási cikk importjának elemzése is szerepel a budapesti népi ellenőrök első félévi programjában. itt azt kutatják, hogy a külföldi áruk behozatalával mennyiben javult a lakosság ellátása, milyen szempontok érvényesülnek a behozott cikkek mennyiségének, választékának, beszerzési piacának és belföldi forgalmazásának meghatározásánál, s hogy a fogyasztói, a népgazdasági és a vállalati érdekek összhangja kellően érvényesül-e az importcikkekénél. a vizsgálat egyébként különféle ruházati termékekre, egyes élelmiszerekre és élvezeti cikkekre terjed majd ki. /mti/

bb 10. több szalvéta és csomagolóanyag - új üzemek, berendezések a papiriparban

1 ol/tné szb la

1972. január 4.

tulnyomórészt belföldi termelésből tudják már fedezni az idén a feldolgozott papíráruk iránti igényeket. ezt segíti elő, hogy az év első felében megkezdte a termelést a nyíregyházi hullámdoboz- és zsákgyár; gépeitől 15 500 tonna hullámtermék, 2 000 tonna nátronzsák és 5 000 tonna polietilénmel bevont termék előállítását várják. /folyt.köv./

-9-

bb 10. /több szalvéta... 1. folyt./-szb

egész évben dolgoznak a látatlani vékonypapírgyár berendezései, s előreláthatólag csaknem 5 000 tonnával nő az egészségügyi papír és a papírszalvéta termelése. mindezek mellett a már meglévő gépek is a jelenleginél több zacskót, dobozt, borítékot gyártanak majd.

a papírgyártó ágazatban is több új termelőberendezés lép üzembe. 1972 második félévére tervezik az új budafoki kartongép üzembehelyezését, amittől az év folyamán 5 000 tonna körüli terméket várnak, míg diósgyőrben, a csepelről áttelepített új gép 1 600 tonna papírárut ad.

az ipar és a kereskedelem most együttes, gondos piacfelmérésekre készül, tájékozik, hogy milyen feltételek mellett lehet az új hazai termékeket a legelőnyösebben eljuttatni a fogyasztókhoz. /mti/

--

-10-

bb. 11. békemozgalomunk 1972-ben - sebestyén nándorné nyilatkozata

1 tf/pá/e h1 -cz

1972. január 4.

Jóllehet többnyire a világpolitika aktuális történéseihez, témáihoz kapcsolódik a békeharcosok tevékenysége, magának a békemozgalomnak a munkájához évről-évre programot készítenek. milyen feladatokat tűz maga elé az idén a magyar békemozgalom? - erről nyilatkozott sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára tóth ferencnek, az mti munkatársának:

- az országos béketanács 1972-re tervezett tevékenysége mindenekelőtt annak jegyében formálódik, hogy a béke és a háború erőinek küzdelme fokozott aktivitást követel a nemzeti békemozgalomtól is, csakugy, mint nemzetközi testületünktől, a béke világtanáctól.

- az első félévben nemzetközi agitációs tevékenységünkkel segíteni kívánjuk a hazafias népfront 5. kongresszusának politikai előkészítését, a különböző országokban működő népfrontok és népfront-jellegű mozgalmak, tömörülések helyének, szerepének ismertetését. a tavaszra esedékes népfront-kongresszus küldöttei barátsági gyűléseken, esteken találkoznak majd a különböző területek dolgozóival, aktivistáival.

- az új esztendőben, szoros összhangban az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságával, továbbra is aktívan részt veszünk az európai biztonságért folyó küzdelemben. serkentőleg hozzájárulunk az európai haladó társadalmi erők és néptömegek összefogásának erősítéséhez, az európai népek fóruma megszervezéséhez. a magyar nemzeti bizottság képviselői ott lesznek a fórum nemzetközi előkészítő bizottságának január 11-13-án brüsszelben megtartandó ülésén, és állást foglalnak amellyel, hogy mozgalmaink hazai és külföldi munkájuk során mindent megtesznek az európai népek találkozásának sikere érdekében. megtiszteltetés számunkra, hogy a bvt brüsszelbe utazó delegációjának is lesz magyar tagja. meggyőződésünk, hogy a különböző országokban működő békemozgalomnak és más társadalmi szervezetek tevékenységének és akcióinak is fontos szerepe van abban, hogy belátható közelségbe került az európai biztonsági értekezlet összehívása. éppen ezért változatlanul elsőrendű feladatunknak és kötelességünknek tartjuk, hogy fokozzuk a párbeszédet a népek különböző szintű és nyilvános vitáin, annak érdekében, hogy mihamarabb sor kerüljön az európai kormányok biztonsági értekezletére. hazánkban az országos béketanács többször kinyilvánította azt a szándékát és elhatározását, hogy együttműködjék más országoknak mindazokkal a szervezeteivel és mozgalmával, amelyekkel rendszeres kapcsolatot tart fenn.

/folyt.köv./
7.40/e

- 11 -

bb. 11. /békemozgalomunk...1.folyt./e

- országszerte gyűléseket, vitafórumokat kívánunk szervezni az európai biztonságról és széles körben ismertetni kívánjuk a várható brüsszeli felhívást. május elején „budapest-helsinki”, címmel a két fővárosban demonstrációkat szervezünk az európai biztonsággal összefüggésben. közös kiállítást készítünk, amelyet egyidőben fogunk bemutatni budapesten és helsinki-ben. május 6-13 között megrendezzük az európai biztonság hetét, hogy széles körben ismertessük az európai szocialista országoknak a kontinens békéje és biztonsága érdekében kifejtett erőfeszítéseit, az szkp 24. kongresszusán kidolgozott békeprogramot, a szovjetunió következetes békepolitikáját. e rendezvénysorozatot fel kívánjuk használni arra is, hogy leleplezzük azokat az erőket, amelyek az európai béke és biztonság ellen tevékenykednek. az európai biztonság hetét az országos béketanács linnepi ülésével nyitjuk meg. erre a budapesti ülésre és a hét rendezvényeire több külföldi delegációt is meghívunk. országszerte megemlékezünk Lidice lerombolásának 30. évfordulójáról, és ezekre a találkozókra csehszlovák delegációkat is vendégül látunk.

- a béke világtanács javaslatai alapján részt veszünk a nemzetközileg szervezett leszerelési akciókban, támogatjuk a bvt törekvéseit annak érdekében, hogy 1972 legyen a népek leszerelésért való szervezett fellépésének az éve. több egyetemi városban tudományos békekonferenciákat, vitákat szervezünk az európai biztonság, illetve a leszerelés témakörében.

- idén is változatlanul előtérben álló feladatunk a szolidaritás erősítése az amerikai agresszió ellen küzdő indokinaival népekkel. várhatóan kiemelkedő eseménye lesz a vietnami nép iránti szolidaritásnak a stockholmi vietnam-konferencia által kezdeményezett párizsi világtalálkozó az indokinaival népek békéjéért és függetlenségéért. a találkozó megrendezésére február 11-13-án a párizs melletti versailles-i kongresszusi palotában kerül sor. a tanácskozáson a nemzetközi békemozgalom képviselőiben 900 küldött és nagyszámu meghívott vendég vesz majd részt. a világtalálkozó célja: kifejezésre juttatni a vietnam, indokinaival népeivel való szolidaritást és követelni az amerikai és csatlós csapatok azonnali kivonását az indokinaival felszigetről, biztosítani az indokinaival helyzet rendezését a vietnami kormányok, illetve népek kormányainak javaslatai alapján. az előkészítő bizottság javaslata, hogy a világtalálkozóval egyidőben a földkerekség összes nagyvárosában legyenek tüntetések, nagygyűlések, különböző megmozdulások a párizsi tanácskozás célkitűzéseinek támogatására.

/folyt.köv./

8.00/e

- 12 -

bb. 11. /békemozgalomunk...2.folyt./e

- értesüléseink szerint - mondta sebestyén nándorné - a francia béketanács arra készül, hogy a tanácskozással egyidőben párizsban és a többi francia nagyvárosban demonstratív nemzetközi gyűléseket rendezzenek külföldiek részvételével. a párizsi tanácskozással egyidőben megszervezett nagy nemzetközi megmozdulásoknak hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy az új esztendő az agresszió elleni küzdelem döntő éve legyen, meg hozza a békét vietnam és indokina sokat szenvedett népeinek is.

- a magyar békemozgalom reprezentatív küldöttséget delegál párizsba. azt tervezzük, hogy a párizsi világtalálkozóval egyidőben budapesten és az ország minden nagy városában és egyetemeken rendezünk gyűléseket, megmozdulásokat és a demonstrációkról eljuttatjuk üzeneteinket a párizsi világtalálkozóra. az év folyamán rendszeressé tesszük az indokinaival kérdéssel való foglalkozást. szeretnénk fokozni az anyagi támogatást is vietnami testvéreink részére. ezért azt kérjük a társadalmi és tömegszervezetektől és minden békeszerető embertől, hogy az új esztendőben továbbra is segítsék akcióinkat minél több önkéntes adomány befizetésével: a 23.596.852 számú szolidaritási csekkszámára.

- hagyományainkhoz híven ebben az esztendőben is jelentős évfordulókhoz kötődő gyűlések, demonstrációk, vietnami hetek, napok, irodalmi estek segítik majd a vietnam és indokina iránti szolidaritás erősítését. szeptember 2-án a vietnami demokratikus köztársaság támogatására demonstrációkat, akciókat és október 15-22 között nagyszabású indokinaival szolidaritási hetet rendezünk. december 20-án a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front évfordulóján megvonjuk szolidaritási munkánk mérlegét és szeretnénk remélni, hogy vietnam békés építéséről kell terveznünk 1973-ban.

- mozgalomunk hazai tevékenysége és külföldi kapcsolatainak építése során nagy gondot fordítunk a közel-keleti térségben és az indiai szubkontinensen kialakult helyzet ismertetésére. támogatunk minden olyan hazai és nemzetközi kezdeményezést, amely a helyzet normalizálására, a kontinensek békéjének és biztonságának megteremtésére irányul. szeptember 5-15 között antiimperialista hét megrendezését tervezzük. célja: széles körben ismertetni egy antiimperialista világtalálkozó politikai célkitűzéseit és hazánk feladatait az előkészítésben. természetesen az elmondottak csak néhány gondolatot jelentenek az 1972. évi munkatervünkből.

/folyt.köv./

8.08/e

- 13 -

y

bb. 11. /békemozgalmunk...3.folyt./e

az élet, a világpolitikai helyzet alakulása befolyásolja majd akcióink tartalmát, bizonyos mértékig formáját és módszereit is. még annyit: nagy gonddal készülünk a bvt elnökségének január végére helsinkibe összehívott ülésére. ez a tanácskozás segítséget nyújt majd mozgalmunk 1972. évi programjának részletes kimunkálásához, nemzetközi feladataink meghatározásához is.

- az új esztendő küszöbén köszönetet mondunk a lelkes, odaadó munkájáért mindazoknak a békeaktivisták tizezreinek, akik 1971-ben cselekvően támogatták a magyar békemozgalom tevékenységét és szolidaritási mozgalmunkat, s egyben kérjük, hogy az új esztendőben is támogassák, segítsék terveink megvalósítását - fejezte be nyilatkozatát sebestyén nándorné. /mti/

bb. 12. új városnegyed épül sárospatakon

vid/e ká -cz

1972. január 4.

az ősi borsodi iskolavárosban, sárospatakon új városnegyed épül az egykori vásártéren. a borsod megyei tervező vállalat már elkészítette a 12 hektáros terület általános rendezési tervét, s megkezdte annak közművesítését is. a megyei településfejlesztési tervben a város középfoku központként szerepel, s számitanak további iparosításával is. ezért a negyedik ötéves tervben 216 lakás építését irányozták elő az új városnegyedben.

az első ütemben megépítendő házak terveit a borsodi tervező vállalat készítette, három alternatívában, különböző építési technológiák és fűtési rendszerek figyelembevételével. a gazdasági számításokkal készített javaslat alapján az illetékesek az uni-váz szerkezetből összeállítható, központi fűtéses megoldás mellett döntöttek.

a tervezők a 216 lakást kilenc, egyenként két-két lépcsőházból álló, négy szintes, a kisváros városképi követelményeinek megfelelő épületben alakították ki, központi fűtéssel.

az új lakótelep építését a tervek szerint még az idén megkezdik. /mti/

8.15/e

- 14 -

Tb 930

bb. 13. csökkent a befejezetlen termelőszövetkezeti beruházások száma - háromszázötvenezer sertés és 100 ezer szarvasmarha-férőhely készült el 1971-ben

1 jf/pá/e ie -cz

1972. január 4.

a termelőszövetkezeti beruházásoknál az elmúlt évben sokat javult a helyzet: egy év alatt 50 százalékkal csökkent a befejezetlen beruházások száma. a közös gazdaságok 1971-ben újabb beruházásokat nemigen indítottak, az anyagi erőket és eszközöket arra fordították, hogy „tető alá hozzák”, azokat a beruházásokat, amelyek még 1970-ben vagy annál is korábban indultak. az ilyen áthúzó jellegű beruházások értéke 1971 elején még 9 milliárd forintot tett ki, s az elmúlt évben ezek jórésze befejeződött.

a termelőszövetkezetek vállalati beruházásainak összege az elmúlt évben meghaladta a 10 milliárd forintot. ennek az összegnek legnagyobb részét építőipari munkálatokra fordították, de az 1970. évinél többet költöttek gépvásárlásokra is. az építőipari kivitelező munkákra a legtöbb esetben a termelőszövetkezetek házi építőbrigádjai vállalkoztak. ezek a szervezetek jó munkát végeztek, elsősorban azért, mert egy év alatt sokat javult a tsz-ek építőipari közös vállalkozásainak műszaki ellátottsága.

1971-ben a termelőszövetkezetekben a számítások szerint mintegy 350 000 sertésférőhely készült el. ezek 80-90 százaléka, a szakosított telepeken van, tehát ott, ahol a sertéstartás - hizlalás a legmagasabb szakmai-műszaki színvonalú. hozzávetőleg 80 szakosított sertéstelep készült el a közös gazdaságokban, ezek nagyobb részét már be is „népesítették”, állatokkal. százezer férőhellyel bővült a termelőszövetkezeti szarvasmarha istállók befogadó képessége az elmúlt évi beruházások nyomán. ez azt jelenti, hogy 120-140 szakosított teleppel több van az országban, mint egy évvel ezelőtt. ezeken kívül több mint 3 500 egyéb létesítmény építésén dolgoztak. 1971-ben közel száz élelmiszerfeldolgozó létesítményt állítottak munkába a termelőszövetkezetek, és egész sor baromfi- és kertészeti telepen kezdték meg a munkát. bővült a termelőszövetkezeti hűtő- és gabonátároló-tér is. /mti/

8.27/e

- 15 -

Tb 930

bb. 14. forgalmi zavar a kis földalattin

i bc/fk/e hgy

1972. január 4.

kedden reggel háromnegyed öt órától csaknem fél 6-ig műszaki hiba miatt szünetelt a forgalom a millemumi földalattin. ez idő alatt autóbuszokat állítottak be a földalatti utasainak szállítására. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 1. sz. hírünk /21.500 zsiguli.../ 3. bekezdésének 5., és az 1. folytatás 4. sorában a j ö v ő r e szó helyett a z i d é n irandó. /mti/

bb. 15. újabb nagyközségek szabolcsban

vid/e ká hgy

1972. január 4.

1972. január 1-vel szabolcs-szatmár megye újabb két települését: ajakot és kállósemjént nyilvánították nagyközséggé, tanácsát nagyközségi tanácsá. mindkét nagyközségi tanács kedden tartotta alakuló ülését. ajakon dr. fábián lajos, a megyei tanács vb titkára, kállósemjénben dr.p.szabó gyula, a megyei tanács elnök-helyettese nyújtotta át a nagyközséggé nyilvánításról szóló oklevelet.

ezzel szabolcs-szatmár megyében 25-re emelkedett a nagyközségek száma. a megye lakosságának majdnem a fele városokban és nagyközségekben él. /mti/

10.25/e

- 16 -

Tó 1040

bb. 16. az első ideai turistacsoportok dunaujvárosban

vid/e ká hgy

1972. január 4.

az ideai első belföldi turistacsoport kedden érkezett dunaujvárosba lajosmizséről, az ottani vizgépészeti vállalat egyik szocialista brigádjának tagjai látogattak el szocialista városunkba, ahol az idegenforgalmi hivatal munkatársai köszöntötték őket.

a dunaujvárosi idegenforgalmi hivatal egyébként a múlt évben 931 csoportot vezetett. 1971-ben a dunaujvárosban járt turisták száma husz százalékkal volt magasabb, mint az előző évben. /mti/

bb. 17. szónokképző tanfolyam nyílt békéscsabán

vid/e ká hgy

1972. január 4.

háromnapos szónokképző tanfolyam nyílt kedden békéscsabán a városi tanács disztermében, amelyre békés megye minden tájáról 154-en érkeztek, közöttük anyakönyvvezetők, tanácselnökök, titkárok, pedagógusok, népművelők, a társadalmi ünnepségek szónokai. a résztvevők előadásokat hallgatnak a nyelvmódorosságról, a magyar nyelv sajátosságairól, a tartalom és a forma egységéről, a családijellegű társadalmi ünnepségek világnézeti jelentőségéről, stb. /mti/

bb. 18. somogyi turista szalámi

vid/e ká hgy

1972. január 4.

a kaposvári huskombinátban kedden megkezdődött a somogyi turista szalámi gyártása. a paprikás, jellegzetes somogyi módra fűszerezett turista szalámiból hetente egy vagonnyit készítenek. /mti/

- 17 -

Tó 1330

bb. 19. az idén elkészül a barátság 2. kőolajvezeték

vid/e ká hgy

1972. január 4.

a siófoki kőolajvezeték vállalat dolgozói, akik a barátság 2. kőolajvezetékét építik, szép munkasikereket értek el. eredeti célkitűzésük az volt, hogy 1971. végére az építők mintegy 160 kilométer hosszúságú vezetékét készítsék el. ezt azonban később úgy módosították, hogy további husz kilométerrel növelik a vezeték hosszát, majd újabb husz kilométeres felajánlást tettek. adott szavuknak becsülettel eleget tettek, sőt a vállalatot is teljesítették. a megépített vezeték hossza már eléri a 215 kilométert.

az építők az új esztendőben is nagy lendülettel folytatják a munkát, bár egyelőre kisebb létszámmal, mert az időjárás miatt ilyenkor adják ki a szabadságok zömét. a munka azonban egy pillanatra sem szünetel. az eddigi eredmények alapján biztosra vehető, hogy a barátság 2. kőolajvezeték az idén elkészül. az építők úgy tervezik, hogy november 7-én üzembe helyezhetik. /mti/

...-

bb. 20. bővülő ellátási és termelési lehetőségek a fogyasztói árváltozással érintett építőanyagoknál

1 sb/tm/e ie hgy

1972. január 4.

az idén a tavalyinál kiegyensúlyozottabb téglá- és cserép-ellátásra lehet számítani, amelyhez részben hozzájárulnak az árváltozások is - mondották az mti munkatársának az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban. az építőanyagok fogyasztói árának megváltoztatására tett javaslatot az évm-ben többéves elemző munka előzte meg.

megállapították, hogy a hosszú ideje változatlan árszinten maximált építőanyagok gyártásának rentabilitása csökkent, ezért szűkültek a fejlesztési lehetőségek, csökkent a részesei alap és ennek következményeként az átlagosnál is nagyobb gondot okozott a munkaerő-probléma. egyes termékek, főleg a téglatermelésének a jövedelmezőségét növelni lehetett volna, ha leállítják a magas termelési költséggel dolgozó, elavult téglagyárakat, de a rendkívül nagy kereslet miatt erre nem kerülhetett sor.

/folyt.köv./

12.45/e

- 18 -

bb. 20. /bővülő ellátási...folyt./e

növelte a feszültségeket az is, hogy a külföldről beszerzett építőanyagok ára jóval magasabb a hazainál, s a különbséget az állami költségvetésnek kellett fedeznie. a hazai építőanyag-árak tehát nem feleltek meg a tényleges termelési költségeknek és a nemzetközi árvizonyoknak sem.

a téglá és a cserép fogyasztói árváltozása közvetve elősegíti a téglaiipar tartalékainak feltárását, a munkaerőgondok enyhítését, s a tavalyinál csaknem százmillióval magasabb téglatermelési előirányzat valóra váltását. a rendezés a különféle falazóanyagok termelési és árstruktúrájára is kedvezően hat. kifízetődőbbé válik a téglánál korszerűbb és kevesebb munkával beépíthető falazóanyagok felhasználása, többek között a gázszilikát kézi falazóelem alkalmazása. ezzel pedig lehetőség nyílt arra, hogy évente 6-8 millió téglának megfelelő, vagyis 15 000-20 000 köbméterrel több kézi falazóelemet gyártsanak, s ennek megfelelően csökkentse a gázszilikát hőszigetelőlap termelését, amelyet könnyen helyettesíthetnek más anyagokkal. a téglá árának növelésével az állami építkezéseknél versenyképesebbé váltak a gipszkarton, a mlyanyag és egyéb korszerű válaszfal-panelek. e struktúraváltozás révén is több téglához juthat a lakosság.

eddig veszteséges volt a beton- és vasbetonipari műveknél a maximált fogyasztói áras termékek gyártása. az árváltozással a jövedelmezőbbé vált vasbeton födémgerendák és áthidalók, kitöltő elemek és a cementkötésű kézi falazóblokk termelését az idén már legalább 10 százalékkal növelik. jelentősen nőtt az üzemek érdekeltsége a tölgyfaparketta gyártásában is. így máris több erdőgazdaság és mezőgazdasági termelőszövetkezet foglalkozik azzal a gondolattal, hogy berendezkedik a viszonylag egyszerű eszközökkel előállítható parketta gyártására. ezért lehetséges, hogy már az idén lekerül a hiánycikk-listáról a sokáig nélkülözött parketta.

az előzetes számítások szerint az árváltozások hatására az idén mintegy 180 millió forinttal növekednek az építőanyagüzemek bevételei, s következtében nőnek fejlesztési lehetőségei is. a maximált árak január 3-án életbeléptek, de a lakosság már megkezdett építkezéseinél - ahol a kivitelezővel már megkötötték az építési szerződést és nincs külön megállapodás, vagy záradék az anyag-árváltozások áthárítására - az anyag-árkülönbséget összegét a kivitelező nem számlázhatja az építetőknek. /mti/

...-

12.53/e

- 19 -

bb. 21. emlékezés dr. szántó rezsőre

t ro/pá/e hi -cz

1972. január 4.

kedden a mező imre uti temetőben családtagok, barátok, egykori harcostársak emlékeztek dr. szántó rezsőre, születésének 80. évfordulóján. a magyar és nemzetközi munkásmozgalom ki-magasló harcosának sírját az mszmp központi bizottsága részéről kiss károly, az mszmp központi bizottságának tagja, a szot alelnöke és sebes sándor, a központi ellenőrző bizottság tagja; a magyar partizán szövetség nevében uszta gyula főtitkár és cséby lajos, a szövetség országos választmányának tagja koszoruzta meg. a kegyeletos aktus az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

...-

bb. 22. új hid épül a körösön

vid/e ká -cz

1972. január 4.

hazánkban eddig még nem alkalmazott szabadszerelésű technológiával új hid épül a körösön, a folyó kunszentmártoni szakaszán. a tavaszi január kedvez a közúti hidépítő vállalat munkásainak, akik az enyhe időt kihasználva építik a tartópilléreket és helyszínen gyártják a vasbeton hídelemeket. a kedvező időjárási viszonyok eddig legalább három-négy hetes előnyt biztosítottak a kivitelezőknek. az új hid teljes szerkezeti hossza 222 méter lesz, ebből több mint 70 méter a víz feletti szakasz. a hidat 12 méter szélesre építik, csaknem kétszer akkora, mint a jelenlegi kunszentmártoni hid. dolgoznak az utépítők is: a 44-es számú út itteni szakaszán öt kilométer hosszan új nyomvonalat építenek ki, a 44-es út ugyanis a jövőben kiterül kunszentmártonra. /mti/

...-

felhasználható: 18.00 órától!

bb. 24. gádor emil festőművész kamarakiállítása

t ró/tm/e hi -cz

1972. január 4.

kedden a csepel galériában megnyílt gádor emil festőművész kamarakiállítása. a bemutatott 24 olajfestmény nagyrészt a nyári tiszavasvári tárlaton már szerepelt alkotás. tájképek és figurális tájkép-kompozíciók jellemzik a tárlatot.

a kiállítás január 15-ig hétfő kivételével naponta 12-18 óráig, szombat-vasárnap 11-től 18 óráig tart nyitva. /mti/

13.18/e

-20-

bb 23. időjárásjelentés

ny -cz

1972. január 4.

a meteorológiai intézet jelenti január 4-én, kedden 13 órakor:

felhős, párás idő

nyugat- és közép-európa fölé a földközi-tenger térségéből enyhe nedves levegő áramlik. hatására erősen felhős, párás az idő, többfelé esik az eső, nyugat-európában helyenként havazik. a skandináv félsziget és a szovjetunió európai területének északi felén változékony, szeles az idő. sok helyről jelentettek havazást, hófúvást. a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn európa nagy részén 1-7 fokkal volt magasabb az elmúlt 10 év átlagánál. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárásában lényeges változás még nem lesz.

hazánkban hétfőn a tiszántulon és miskolc környékén 1-3 órára kisütött a nap, míg az ország többi részén borult maradt az ég. a dunántulon sokfelé esett az eső, egy-két helyen havaseső. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 8 mm között váltakozott, de lentiben és somogyszobon 10, kőszegen 11 mm-t mértek. kedden hajnalra a keleti, északkeleti ország-részben mínusz 2 - mínusz 7, máshol plusz 3 - mínusz 2 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti, délkeleti megyékben változóan, felhős, máshol borult idő volt. több helyről jelentettek újabb esőt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén mínusz 1- plusz 4 fok között váltakozott. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 2.8 fok volt a százéves átlagnál 3.6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszint-re átszámított légnyomás 769 mm mérsékeltlen süllyed.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás, néhány helyen ködös idő. többfelé esővel, havas esővel. gyenge napközben megélénkülő délkeleti keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0 - plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 147 cm. /mti/

13.25/ny

-21-

Tó 13.25

bb. 25. az üzem- és munkaszervezési intézkedések idej programja

1 sl-sb-bé-ol/fk/e 1e -cz

1972. január 4.

az mszmp központi bizottsága december elsejei ülésén állást foglalt amellett, hogy az 1972. évi terv megkezdésével egyidejűleg széleskörű akció bontakozzék ki a vállalatokon belüli üzem- és munkaszervezés színvonalának növelésére. e fontos feladat végrehajtására a népgazdaság valamennyi termelő és szolgáltató ágazatában már számos intézkedést tettek és továbbiakat terveznek a minisztériumok. a legjelentősebbekről az alábbiakban tájékoztatták néhány tárca illetékes vezetői az mti munkatársait.

üzemszervezési bázisok

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium termelés-szervezési bizottságot hozott létre, amelynek felkérésére eddig 15 építőipari vállalat dolgozta ki többéves üzem- és munkaszervezési tervét. a legnagyobb vállalatoknak e programját miniszteri értekezleten is megvitatták, s a tapasztalatokat a többi vállalatnak is rendelkezésére bocsátják. ez év folyamán a fővárosban és a megyei városokban tanácskozássra hívják össze az építővállalatoknak azokat a dolgozóit, akik vállalatuknál a legtöbb segítséget nyújthatják a szervező munka javításához, ezenkívül ugyancsak az idén megkezdik a speciális építésszervezők kiképzését. ugyanakkor ugynevezett üzemszervezési bázisokat is létrehoztak, vagyis olyan mintaiüzemeket, ahol a szakemberek a gyakorlatban tanulmányozhatják a korszerű termelés-szervezési módszereket. a hajdu megyei, a fejér megyei és a dél-magyarországi állami építőipari vállalat részlegeit nyilvánították ilyen mintaiüzemmé, amelynek módszereit gondosan kidolgozott „menetrend”, szerint várhatóan tovább terjednek.

hétféle modell

a nim ipargazdasági és üzemszervezési intézete hét olyan üzemet választott ki, ahol megteremtik a munka- és üzemszervezés bázisát, s ezzel a többi vállalatnak is segítséget nyújtanak a legjobb módszerek átvételére. különböző jellegű mintaiüzemekről van szó, amelyek a legváltozatosabb szervezési problémák megoldásához adnak majd jó példát. a péti nitrogénművek például a folyamatos technológiával termelő üzemek modellje lesz, ahol a korszerű szervezési módszerrel az eddiginél jobban figyelemmel tudják majd kísérni a gépek, berendezések állapotát, és naprakészen programozzák a karbantartást, a berendezések felújítását.
/folyt.köv./

13.45/e

- 22 -

Tó1430

bb. 25. /az üzem- ..folyt./e

a bányászati kutató intézetben a kutatás szervezésének, a petrobernél a beruházó vállalatok sajátos belső üzemszervezésének bázisát teremtik meg. az országos gumipari vállalatot, a vegyipari termelőeszköz kereskedelmi vállalatot ugyancsak ilyen mintaiüzemmé szervezik át. e modellek előkészítése előreláthatólag három évig tart, s utána az új szervezési eljárásokat továbbterjesztik.

szervezz és dolgozz hibátlanul!

a kohó- és gépíparban az immár több mint 40 vállalatra kiterjedő „dolgozz hibátlanul!”, munkarendszer továbbfejlesztésével teremtik meg a munka- és üzemszervezés általános elterjesztésének alapjait. az említett munkarendszerben ugyanis már feltehetően a magasabb szintű szervezetszervezés elemei. a hibátlan munkát az érintett vállalatoknál a munkamenet és a gyártási technológia részletes elemzésével és korszerűsítésével alapozták meg, s most ezt a módszert akarják kiterjeszteni az egész ágazatra. a minisztérium kezdeményezésére megkezdték az ezzel összefüggő célprogram kidolgozását, amelyben a legtapasztaltabb szakemberek vesznek részt. e program alapján hat szervezési mintaiüzemet alakítanak ki, mindenképp azoknak a vállalatoknak a köréből, amelyek a „dolgozz hibátlanul!”, mozgalomban a legmagasabb szervezési szintet érték el. a minisztérium álláspontja szerint a munka- és üzemszervezést nagyobb költségek nélkül is javítani lehet, ezt igazolják az említett üzemek többéves tapasztalatai.

kiegészítési vizsgálat

a textil- és textilruházati ipar szinte valamennyi vállalatánál felmérték a munka határfokát, s ezzel kapcsolatban a munkaszervezés helyzetét. a vizsgálat eredményeként 16 tanulmánykötetbe foglalták, hogy egy-egy fajta gépen, gépcsoporton az említett ágazatokban milyen eredményeket érnek el, a teljesítmények egyes helyeken mennyivel kisebbek, mint a fejlett országokban hasonló gépeken, a veszteségnek mik az okai. valamennyi érintett vállalat kézhez kapta ezeket az elemzéseket: az ő feladatuk, hogy most „kiegészítési”, vizsgálatot tartsanak, vagyis keressék meg a veszteségek felszámolásának módszereit. ugyanerre a vizsgálatra 1972. márciusáig iparági szinten is sor kerül. ezután jelölik ki azokat a mintavállalatokat, ahol komplex módon újjászervezik a munkafolyamatokat. ugyanakkor más vállalatoknál is kezdetét veszi a széleskörű üzem- és munkaszervezési program. ilymódon egyre növekszik majd a textil- és textilruházati ipari minta-munkahelyek száma és fokozatosan kialakul az egész iparág munkájának magasabb szervezetszervezési szintje. /mti/

13.50/e

- 23 -

Tó1430

bb. 26. január filmjei a televízióban

i nn/pá/e hí -cz

1972. január 4.

változatos, színes filmműsorral jelentkeznek az év első hónapjában a televízió. a műsorra tűzött csaknem husz produkció közül különösen érdekesnek ígérkezik a dosztojevszkij kisregénye alapján forgatott „az örök férj”, című nszk-film, a főszerepben józsef krónerrel, s ugyancsak népes nézőtáborra számíthat az ndk nálunk is közkedvelt rendezőjének, kurt jung-alsennek legújabb háromrészes alkotása, a génuai hölgy. a komoly eszmei tartalmu igényes filmek kedvelőinek a doni elbeszélés című szovjet produkció jelent majd élményt. a jog és zűrzavar című amerikai filmet charles crichton rendezte, főszereplője a világhírű angol művész-sztár, michael redgrave. a vígjáték egy megrögzött bűnöző apáról szól, aki fiát tisztességben akarja felnevelni, úgy hogy az ne szerezzen tudomást apja mesterségéről. két ismert film-csillag, sylvia koscina és géraud blain szerepel az olasz mauro bolognini produkciójában, a fiatal férjekben. a történet azt mutatja be, hogyan bomlik fel néhány fiatal barátsága házasságuk következtében. jorge semprun nálunk is népszerű regénye nyomán készült a nagy utazás című francia film, jean prat adaptációjában és rendezésében.

nem hiányoznak január tv-műsoráról a vígjátékok, kalandos történetek és krimik sem. shakespeare makrancos hölgyének zenés, táncos filmváltozata a „csókolj meg katám!”, című amerikai produkció. tommy steel a főszereplője a minden megtörténhet című angol zenés produkciónak. a mignon-sorozat „az amatőrök”, című epizóddal jelentkeznek újra, míg a „különleges ügyosztály”, újabb folytatása a „sosem volt műszak”, címet viseli.

a kísérleti 2-es műsoron sugározzák majd a. schnitzler novellájának osztrák filmfeldolgozását. ugo tognazzi a hőse „a kitarított”, című olasz komédiának: a történet középpontjában olyan férfi áll, aki megpróbál kevés munkával, a nők segítségével jól élni. a francia filmstúdiók alkotása az egy vagy két balladája. /mti/

13.57/e

- 24 -

m

t

bb 27. építési törmelék, ócska butordarab nem való a kukába - tanácsi vb- ülés ujbudán a köztisztaságról

i hí/tr/ny -cz

1972. január 4.

ujpest köztisztasági helyzetével foglalkozott keddi ülésén a iv.kerületi tanács végrehajtó bizottsága. megállapították az ülésen, hogy a fővárosi köztisztasági hivatal a kerületben 25.000 lakásból szállítja el a naponta keletkező hulladékot, ez a számszerűségi mutató azonban - az utóbbi esztendő tapasztalatait figyelembe véve - nem jelez különösebb fejlődést. jellemző példa, hogy a fővárosban az összes szemétnak mintegy 65 százalékát gyűjtik és szállítják korszerű pormentes megoldással, addig ujbudán ez az arány a 40 százalékot sem éri el. a jövőben ezen változtatni akarnak, s a kerületi szeméthyűjtő gépparkjának növelésével a pormentes gyűjtés arányát lényegesen javítják.

megemlékítették az ülésen, hogy a kerület lakosságától korábban sok panasz érkezett a szeméthyűjtő járatok kiesése miatt, ami az őszi-téli időjárás beköszöntése után még gyakoribbá vált. előfordult, hogy hetenként csak egyszer vitték el a szemetet. a fővárosi köztisztasági hivatal elrendelte - a téli hónapokban a 10-12 órás műszakot, ami lényegesen javulást hozott a hulladék-szállításban. bizonyos korszerűsítést jelent a köztisztasági hivatalnak az a terve is, hogy a félpormentes járatok gyűjtési területére 35-50 literes műanyagedényeket helyez ki. ezeknek a mintapéldányát már elkészítették.

amint az ülésen kiderült, a fővárosi köztisztasági hivatalnak is van panasa a lakosságra. főleg ujbudán kertés, családi házzal beépített részein fordul elő gyakran, hogy háztáji hulladékot, építési törmelékot, kidobott butorokat is a díjmentes házi szeméthyűjtés keretében akarnak elvitetni. ez azonban nem feladata a köztisztasági hálózatnak, ezért az ilyen lim-lomot nem is viszik el. ilyen módon aztán napok alatt kisebb-nagyobb szemétkupacok keletkeznek, ami nemcsak egészségügyi szempontból kifogásolható, de városrendészetileg sem tűrhető, s emellett balesetveszélyt is jelent. /mti/

14.00/ny

-25-

ü

bb 28. javítják a közművelődési munka tárgyi feltételeit
békés megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/ny -cz

1972. január 4.

békés megye közművelődési munkájában jelentős változások történtek az utóbbi években, a fokozatosan javuló közművelődési tevékenységnek azonban most már nincsenek meg a kielégítő tárgyi feltételei - állapították meg a megyei tanács végrehajtó-bizottságának keddi kibővített ülésén. a megyei könyvtár, a művelődési központ, a levéltár és a muzeumok megyei szervezetének anyagi ellátása jóval az országos átlag alatt marad. a köz-ségi könyvtárak jó részének alapterülete és berendezése nem éri el a kívánt színvonalat. a muzeumok zsúfoltak, raktári nehézségekkel küzd valamennyi művelődési intézmény.

az objektív nehézségek szubjektív gondokat okoznak. a nem megfelelő munkahelyek miatt nem alakulhat ki az igazi törzsgárda, a nagyarányú fluktuáció akadályozza a népművelési munka további javítását.

a sok nemzetiség lakta békés megyében a fontos feladatok közé tartozik a román, a szlovák, a német és a szerb nemzetiség tárgyi és szellemi emlékeinek összegyűjtése, feldolgozása, valamint a tájházak és a bemutató termek kialakítása. munkás-mozgalmi emlékekben gazdag vidék történelmi eseményeinek feltárása, megírása, kiállítások megszervezése, a régészeti hagyományok ápolása ugyancsak a művelődési szervekre vár.

békésben egyébként sok a követésre méltó helyes kezdeményezés. itt vezették be országosan elsőnek a könyvtárakban a szabadpolcos rendszert, itt nyitottak az első zenei könyvtárak, a honismereti-helytörténeti munkában, levéltári adatok feldolgozásában szintén élen jár a megye. sok még a rejtett szellemi tartalék ezen a tájon, ezért is fontos a tárgyi feltételek biztosítása. a megyei tanács vb elhatározta, hogy az új ötéves terv végére - az anyagi lehetőségektől függően - javítják a közművelődési intézmények költségvetését. a könyvtárak és egyéb objektumok fejlesztésére megyei, városi és községi 10-15 éves távlati tervek készülnek s megvizsgálják annak lehetőségét, hogyan lehetne a megyei levéltár raktári gondjait megoldani. /mti

14.05/ny

-.-
-26-

101430

bb 29. kongresszusi küldöttgyűlések a szolnok megyei termelő-szövetkezetekben

vid/kz/ny -cz

1972. január 4.

szolnok megyében megkezdődtek a második országos termelő-szövetkezeti kongresszust előkészítő szövetkezeti közgyűlések. a nagykunsgai, valamint a középtiszavidéki és jászsági területi szövetségek körzetében működő közös gazdaságok közül, eddig negyvenkettő tartotta meg „parlamentjét”, a közgyűléseket mindenütt nagy érdeklődés kíséri. a szövetkezeti gazdák száza, ezrei ismerkednek meg a kongresszusi tézisekkel, taglalják a területi szövetségek munkáját, a közös gazdaságok politikai és gazdasági tevékenységét.

a nyíltszíni, őszinte tanácskozásokon sok javaslat hangzik el. fontosnak tartják például, hogy a területi szövetségek hatékonyabban lássák el a tsz-ek érdekképviseletét, javítsák kapcsolataikat a különböző termelő, vagy ipari vállalatokkal, az eddiginél tevékenyebben mozdítsák elő társulások létrehozását és az új rendelkezéseknek megfelelő melléküzemági tevékenység fejlesztését.

a küldöttgyűlések új vonása, hogy minden tsz az eddigi egy helyett, két küldöttet választ a területi szövetségbe. a tagság egybehangzó véleménye szerint így intenzívebbé válik egy-egy közös gazdaság érdekképviselete. a közgyűléseken választják meg a területi kongresszusi küldött-tanácskozás résztvevőit is. ezen a héten újabb öt közös gazdaságban hívják össze a kongresszusi előkészítő közgyűlést. olyan nagy tsz-ben, mint a karcagi béke tsz, részközgyűléseken, üzemegységként tárgyalják meg a kongresszus téziseit. az előkészítő tanácskozások február 15-ig fejeződnek be szolnok megyében. /mti/

-.-

bb 30. huszonöt éves az ez a divat

i bé/tr/ny 1e -cz

1972. január 4.

ünnepi fejléccel jelent meg az év első napjaiban az „ez a divat”, amely az idén 25 éves. az első 20.000 példányt 1947-ben nyomtatták, s a példányszám azóta 220.000-re nőtt. a külföldön is jól ismert divatlap elsősorban sokoldalúságának köszönhető népszerűségét, hiszen az öltözködés mellett lakberendezési és kézimunka tanácsokkal is ellátja olvasóit. /mti/

14.10/ny

-.-
-27-

101455

bb. 31. 230 000 tv-készülék - hi-fi sztereo rádió - négyszerannyi számítógép a videoton-ból - papp istván vezérigazgató az új évről

vid/e kz -cz

1972. január 4.

zsiday csaba, az mti munkatársa jelenti a videoton-ból:

Jó évet zárt a magyar híradástechnikai ipar egyik fellegvára, a székesfehérvári videoton gyár. a 4. ötéves terv első évének előirányzatát 103 százalékra teljesítette. a termelési érték először haladta meg a kétmilliárd forintot. az idén - a termékösszetétel változtatása mellett - további jelentős termelés-növelést terveznek. a gyár 1972. évi feladatait papp istván, vezérigazgató az alábbiakban foglalta össze:

- az idei évet a videoton számára a következő két törekvés határozza meg: jelentősen növeljük ugynevezett professzionális termékeink arányát és ugyanakkor az exportunkat is. 1972-re 2.7 milliárd forint értékű termelést tervezünk, amely több, mint 17 százalékkal magasabb a tavalyinál és lényegében az ötéves terv második felére esedékes termelési volumen elérését jelenti. a tavalyihoz képest hat, 1970-hez viszonyítva 18 százalékkal növeljük az export értékét, s így ettől kezdve gyakorlatilag a termékeinknek több mint a felét külföldön értékesítjük. a termékösszetétel megváltoztatását, valamint az export további növelését azért határozhattuk el, mert a videoton gyártmányai keresettek lettek külföldön is. a szocialista országokon kívül újabb fejlett európai, sőt tengerentúli országokat számíthatunk a vásárlóink közé.

a vezérigazgató a továbbiakban elmondotta, hogy a tavalyihoz képest a televíziógyártás 7 százalékkal, a rádiógyártás pedig mintegy 20 százalékkal csökken, de ugyanakkor az egyéb híradástechnikai eszközök termelése jelentősen növekszik.

- az ugynevezett professzionista termékek közül például a számítógép-gyártás több mint négyszeresére emelkedik: értékét a tavalyi 93 millió forintról 400 millió forintra növeljük. ez a termelés megközelítően 45 egység elkészítését jelenti a hozzá tartozó perifériákkal együtt. a „videoton 1010 b„ típusu, kisméretű számítógépeket főként a szovjetunió és a többi szocialista ország számára gyártjuk.

/folyt.köv./

14.35/e

15.15²⁰

- 28 -

bb. 31. /230 000 tv-készülék...folyt./e

ami a videoton gyár közismert termékeit illeti: 1972-ben 230 000 televíziót gyárt, az eddigi típusok továbbfejlesztését tervezzük. az idén 170 000 rádió készül székesfehérváron, s ebből több mint 140 000 autórádió lesz. tovább folytatjuk a riviera és a sirius táskarádiók gyártását és - kisebb mennyiségben - a sztereo-rádiók készítését. 1972 második negyedévében megkezdjük a nagyteljesítményű hi-fi sztereorádiók sorozatgyártását is.

- nagyon fontos feladatunk az idén a termelés gazdaságosságának további javítása. a 17 százalékos termelés-növelést mindössze 3.5 százalékos létszámnöveléssel kívánjuk elérni, vagyis a tavalyi 6.3 százalékos termelékenységi mutatót az idén tíz százalék fölé akarjuk emelni -, fejezte be nyilatkozatát papp istván vezérigazgató. /mti/

bb. 32. a pszichológusok beleszóltak - átalakították a hengersor kormánypultját

vid/e kz -cz

1972. január 4.

a pszichológusok javaslatai alapján az ózdi kohászati üzemek durvahengerművének blokkosán átalakították a hengersort irányító ugynevezett kormánypultot. a régi berendezéssel az ott dolgozók figyelme megoszlott a sok kapcsoló között, s emiatt igen sok felesleges mozdulattal tudták csak a hengerek munkáját irányítani. ez nemcsak a fizikai kifáradásban, hanem a figyelem lanygulásában is megmutatkozott, ami különösen a műszakok végén a növekvő selejtben is kifejezésre jutott.

a kormánypult átalakításával csökkentették a kapcsolók számát, s az egyes irányítókarokat „testközelben„ helyezték el. az átalakítás után az előhengerész két kapcsolóval tudja a hengersorok tevékenységét szabályozni. az új berendezés hatását az utóbbi napokban értékelték. megállapították, hogy műszakonként mintegy tízezer kézmozdulatot „takarítanak„ meg a kormánypadnál dolgozók. kisebb a kifáradás, a kezelők jobban tudják figyelmüket az elvégzendő feladatra összpontosítani. /mti/

15.38/e

15.15²⁰

-29 -

bb 34. új rend a fik lakásgazdálkodásában, ingatlanközvetítésében - sajtótájékoztató a fővárosi ingatlanközvetítő vállalatnál

t pr/mmny hi -cz

1972. január 4.

Január 1-től számos változás lépett életbe a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat tevékenységében - ezekről tájékoztatta a sajtó képviselőit kedden dr. Székely László igazgató. Elmondta egyebek között, hogy a minisztertanács a 27/1971. számú kormányrendelettel korszerűsítette az állami ingatlanközvetítő szervek kötelezettségeit, szolgáltatásait, tevékenységét.

A husz éves, már sok vonatkozásában elavult szabályozás helyébe lépett új rendelet egyik legfőbb erénye, hogy a fővárosi tanács ezentúl jobban összehangolhatja lakásgazdálkodását a fik működésével. Ujdonság, hogy a régitől eltérően a fik már csak olyan cserecímekkel szolgál az érdeklődőknek, amelyeket felmért, besorolt. Így a jövőben nem fordulhat elő, hogy a fik-től kapott címen már új tulajdonost talál a cserélni szándékozó. A fik illetékesei megtekintik a lakásokat, vázlatos helyszínrajzot készítenek róluk, megállapítják komfortfokozatukat, használhatbavételi díjukat. Így a cserélő már a fik-irodában minden lényegeset megtudhat leendő lakásáról. Ez a felmérés meglehetősen nagy munkát ró a vállalatra, ezért címközvetítését a következő két hónapban szünetelteti. Dr. Székely László azt is elmondta, hogy a fik a jövőben új, még tulajdonos nélküli lakásokat is kap a fővárostól, így lényegesen meg tudják gyorsítani a minőségi, illetve lépcsőzetes lakáscseréket. Ezeknél a cseréknél az új tulajdonosnak meg kell téríteni a régi, illetve új lakásának használhatbavételi díja közötti különbözetet. / ha például egy szoba komfortos, 15 ezer forintos használhatbavételi díju lakását kétszoba összkomfortosra cseréli, úgy térítés kötelezettsége 13 ezer forint./

A lakáscseréhez fik-segítséget kérők eddig szobánként 50 forint közvetítési díjat fizettek, ez január elsejével megszűnt. az új díjtételek szerint a költözni szándékozó ezentúl minden cserelakás címéért fizet 50 forintot / hacsak egy címet kér, természetesen csak egyszer 50 forintot/, s ha a fik intézi a teljes lakáscserét, úgy további 200 forintot. ha a cserepartnerek a fik segítségével állapodnak meg egymással, viszont a cserezszerződés elkészítését a fik-re bízzák, úgy száz forintot kötelesek fizetni lakásonként.

/folyt köv/
14.45/ny

-30-

Tótk²⁰

bb 34. / új rendfolyt/ny

Az ingatlanközvetítés ujdonsága, hogy az adásvételi szerződések kötelező bemutatása csak a fővárosban, a városokban és a kiemelt üdülőtérületeken maradt meg, itt viszont nem kell már csatolni a múltban kötelező adó- és értékbizonyítványt. Január 1-től a fik is vásárolhat ingatlant továbbértékesítés céljából, s a fik-re bízták az állami tulajdonban lévő kisebb házak, öröklakások értékesítését is. a díjtételek itt is változtak: eltörölték az ingatlan értéke után korábban járó három, illetve tizenöt százalékot. az új rend szerint be nem épített telekért ezentúl 200 forintot kell fizetni a fik-nek. maximum három lakásos épület után 600 forint, minden további bérleményért újabb 200 forint jár. társas házi öröklakás vagy szövetkezeti lakás után 500 forintot, garázs vagy önálló pince után 300 forintot, lakás céljára szolgáló helyiség után - ezer légköbméterig - 600 forintot kell fizetni.

A vagyonátruházási illeték ezentúl az ingatlan értékének 17 százaléka lesz - kivéve a szövetkezeti lakások egymás közötti cseréjét, amelyet illetékmenetessé tettek. még két kivétel: üdülőtteleknél százezer forinton felül és üdülőképületnél 200 ezer forinton felül az érték 25 százalékát kell vagyonátruházási illetékként megfizetni. /mt1/

-.-

bb 37. szebb, jobb csapszerelvények - új üzem mosonmagyaróvárott
vid/kz/mén/ny -cz

1972. január 4.

Új galvanizáló üzem szerelését fejezték be kedden a mosonmagyaróvári fémszerelvénnygyárban. a korszerű angol gyártmányu automatákkal felszerelt üzem kialakítására 23 millió forintot költöttek. átadása nemcsak a rendkívül egészségtelen fizikai munkát szünteti meg az üzemben, de ugyanakkor lehetőséget ad arra is, hogy a csapok és szerelvénycsaládok tartósabb, szebb kivitelben készüljenek. az új galvanizáló feltétele volt annak is, hogy a svéd a.h. andersson cégtől vásárolt szabadalom alapján készülő „golyós-csapokat”, a szigorú svéd előírásoknak megfelelően állítsák elő.

A galvanizáló üzem átadása része annak az együttesen 260 millió forintos költséggel megvalósuló fejlesztési programnak, amelynek keretében a mosonmagyaróvári fémszerelvénnygyár termelését oly mértékben növeli, hogy 1976-ban már szinte teljes mértékben ki tudja elégíteni a hazai konyhai, fürdőszobai és higiéniai csapszerelvény keresletet. a gyár eddig a hazai kereslet 75 százalékát fedezte. /mt1/

14.52/ny

-31-

Tótk²⁰

bb. 33. tanácskozás az óvodai nevelésről

t pr/mm/e hi -cz

1972. január 4.

a budapesti óvodák közoktatáspolitikai kérdéseiről kezdődött kedden kétnapos tanácskozás az mszmp 8. kerületi bizottságának baross utcai székházában. az eszmecsere a fővárosi tanácsoktatási főosztálya invitálta a tanácsai és üzemi óvodák vezetőit: dr. mezei gyula főosztályvezető tartott vitaindító előadást az óvodai nevelés társadalmi, közoktatáspolitikai jelentőségéről, az időszerű tennivalókról.

elmondotta egyebek között, hogy a fővárosban 61 000 óvodás-korú gyermeket tartanak számon, s jó tízezerrel lesznek többen három-négy esztendőn belül. az óvodai helyzet nem mondható kedvezőnek: ma a fővárosban 100 helyre átlag 122 gyermeket vesznek fel, de akad olyan kerület is, ahol a névleges száz helyen 145 apróságot gondoznak. budapest negyedik ötéves tervének összeállításakor az illetékesen 13-14 ezer új óvodai hely átadásával számoltak, ez a jelenlegi szint megtartásához elégségesnek is tűnik. a negyedik ötéves terv első esztendejében, 1971-ben 2 300 óvodai hely tető alá is került, igaz, ebből jónéhány csak ideiglenes jellegű.

dr. mezei gyula a továbbiakban rámutatott: az óvoda nevelő intézmény jellegéről nem szabad megfeledkezni, az óvodának nemcsak szociális funkciói vannak. fontos szerepet tölt be az iskolai előkészítésben - s ez alatt nem csupán valamiféle konkrét ismeretanyag elsajátítását kell érteni.

a vitaindító referátumot követően az óvodai vezetők öt szekcióban cserélték ki gondolataikat az óvodai nevelés időszerű teendőiről. a tanácskozás szerdán ugyancsak munkabizottsági ülésekkel folytatódik. /mti/

--

bb 38. török tivadarnak,

ny hi-cz

1972. január 4.

a művelődésügyi minisztérium elhunyt főelőadóinak temetése csütörtökön délután 14.30 -kor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben. /mti/

--

15.00/ny

-32-

bb.35. „vidéki”, vendégszereplésen a kazincbarcikai országos színjátszó fesztivál együttese

vid/kz/rj -cz

1972. január 4.

a kazincbarcikán hétfőn megnyílt ifj. horváth istván országos színjátszó fesztiválon kedden budapesti, bala-sagyarmati, tiszaföldvári, zalaegerszegi és szombathelyi öntevékeny együttesek léptek színpadra. az amatőr színjátszók egy hétig tartó első országos seregszemléjén résztvevő harminc együttes egy héten át mutatja be az ország minden részéből érkezett szakemberek előtt a színjátszás szinte minden műfaját felölelő műsorát.

kedden került sor a szakemberek első tanácskozására. a bemutatott darabok alapján a gyermekszínjátszás lehetőségeit, műsor és témaválasztását, szereplési és színpadtechnikai kérdéseit vitatták meg. a felszólalók azt is elmondották, hogy nincs választék a gyermekek által bemutatható, életkori sajátosságaikhoz igazodó darabokban.

ugyancsak kedden tartották első bemutató előadásukat az együttesek különböző borsod megyei településeken, a szentesiek miskolcra, a komlói bányász színpad szereplői pedig a rudolftelepi bányász művelődési házba látogattak el. /mti/

--

:bb. 36. zempléni perlit exportra

vid/kz/rj -cz

1972. január 4.

a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű pálházai perlitüzeméből kedden utnak indították az első ideai exportszállítmányt. a zempléni hegyvidéken, pálháza szomszédságában, a gyöngykőhegyen termelt perlitet évek óta egyre nagyobb mennyiségben szállítják elsősorban az nszk-ba, valamint hat másik országba. a vevők változó igényeinek kielégítésére tavaly befejezték a perlitosztályozó korszerűsítését, s így az idén öt különböző szemmagyságu nyersanyagot tudnak szállítani. a korszerűsítéssel a perlitőről korábbi harmincezer tonnás kapacitását megközelítőleg évi százezer tonnásra növelték. az idén tovább folytatják a korszerűsítést, s az őrlést megelőző szárítást az eddigi széntüzelés helyett olajtüzelésű forgódobokban végzik majd el. /folyt.köv./

15.44 rj

- 33 -

15.44 rj

bb. 36. / zempléni... 1. folyt./rj

a negyaljai ásványbánya és őrlőmű a gyorsmérleg szerint tavaly több mint negyvenezer tonna különböző földfémeket szállított a tokaj-hegyalján lévő külfejtésű bányáiból külföldre. az előzetes üzletkötések alapján az idén az export áru mennyisége növekszik, s megközelíti az ötvenezer tonnát. /mti/

--

bb. 39. dr. horgos gyula és dr. szekér gyula moszkvába utazott
t/sl/rj 1e -cz 1972. január 4.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának elnöke és dr. szekér gyula nehézipari miniszter, a fémkohászati állandó bizottság elnöke, kedden moszkvába utazott. a szovjet fővárosban tartják rendszeres évi értekezletüket a kgst állandó bizottságainak elnökei. /mti/

--

bb. 40. felhasználható: 18 órától!

magyar-bolgár barátsági napok bács-kiskunban

vid/kz/rj -cz 1972. január 4.

a hazafias népfront megyei elnöksége a hét elején magyar-bolgár barátsági napokat rendezett bácsókiskunban. hétfőn kecskeméten nino nikolov, a budapesti bolgár kultúra igazgatója és toso doncsev, a bolgár kultúra titkára tartott tájékoztatót a baráti ország kommunista pártjának megalakulásáról, fejlődéséről, valamint bulgária gazdasági helyzetéről. másnap, kedden kiskunfélegyházán folytatódott a barátsági program. ide konsztantinov ivajlu, az agromas képviselője, timova diana, a bolgár kultúra munkatársa és panteleev alexander, a bolgár-magyar tervező vállalat mérnöke látogatott el. a bolgár vendégek a kiskun város párt és tanácsi vezetőknek társaságában felkeresték a helybeli vöröscsillag termelőszövetkezetet, megismerkedtek a gazdaság üzemegységeivel, este pedig barátsági gyűlésen vettek részt. a gyűlésen konsztantinov ivajlu „a bolgár mezőgazdaság fejlődésének új szakasza”, címmel tartott előadást. a résztvevőknek mezőgazdasági szakfilmeket mutattak be. /mti/

--

15.48 rj

- 34 -

NA 16¹⁰

bb 41. új sertéskombinát csongrádban - korszerű takarmányfeldolgozó segíti a husprogram megvalósítását vásárhelyen

vid szb -cz

1972. január 4.

csongrád megye állami gazdaságainak legkorszerűbb sertéstelepe épült fel hódmezővásárhely határában 72 milliós beruházással. még az építkezés befejező stádiumában megkezdték a betelepítést, a telep részleges hasznosítását és így már az idén 6 000, jövőre pedig - a teljes termelés évében - több mint 13 000 hízóit adnak majd piacra.

a hódmezővásárhelyi állami gazdaság husprogramját még egy új kiegészítő létesítmény is segíti: nagyteljesítményű takarmányfeldolgozót helyeztek üzembe. a takarmánykombinát 22 méter magas szárítótornyának berendezései a szovjetunióból érkeztek és kitűnőre vizsgáztak. üzemzavar nélkül szárították meg a kukoricát, amelyet a német demokratikus köztársaságtól vásárolt 24 alumínium sílóban helyeztek el. a hatalmas fémsílok összesen 360 vagon terményt fogadnak be és tökéletesen védik azt az időjárás viszontagságaitól. régebben ugyanis kénytelenek voltak színekben, górékban, vagy éppen prizmákban tárolni a kukoricát, az ilyen szükségmeoldás pedig hátrányosan befolyásolta a takarmány minőségét. /mti/

--

bb 42. új termelőszövetkezeti tejüzemek szolnok megyében

vid-ká szb -cz

1972. január 4.

két új, korszerű termelőszövetkezeti tejüzem kezdte meg működését szolnok megyében. az egyik a cibakházi vörös csillag tsz szakosított, tbc mentes szarvasmarhatelep részeként épült, s svájci polipack csomagoló géppel naponta kétezer liter tejet dolgoz fel. kapacitását az év végére 4.5-5 ezer literre emelik. a másik tejüzemet turkevén a buzakalász termelőszövetkezet helyezte üzembe. egyelőre öt-hat ezer liter tejet dolgoz fel naponta, de a berendezése alkalmas tíz-tizenkét ezer liter tej csirátlanítására és gépi csomagolására is. az üzem terméke „kevi”, tej néven kerül forgalomba. /mti/

--

15.55/szb

-35-

NA 16¹⁰

bb 43. meghalt szabolcs legidősebb embere

vid-kz szb la

1972. január 4.

meghalt hankó Lajos rakamaz, harmat utca 10. szám alatti lakos, szabolcs-szatmár megye legidősebb állampolgára. a múlt év szeptemberében ünnepelte 103. születésnapját. hankó Lajost a rakamazi temető ravatalozójából kedden búcsúztatták a hozzátartozók, barátok és ismerősök. /mti/

--

bb 44. ásóval a karó ellen - verekedés sárszentmihályon

vid-kz szb la

1972. január 4.

a fejér megyei sárszentmihály község italboltjában összeszólközött lakatos József 35 éves sárszentmihályi lakos a 23 éves faragó István gépkezelővel. Lakatos a kocsmá elé hívta a fiatal embert, ahol hosszas dulakodás után elváltak. Lakatos hazasietve ástót ragadott, így tért vissza az italboltba, ahol ismét faragó Istvánt kereste. Faragó nem tért ki a verekedés elől, egy az árokba felkapott karóval fejbesújtotta ástós támadóját. Lakatos Józsefet állkapocs töréssel és koponyacsont töréssel a székesfehérvári kórházba szállították, faragót pedig emberölés kísérlete miatt letartóztatták. /mti/

--

bb 45. gázmérgezés

pá szb -cz

1972. január 4.

gázmérgezésben meghalt a lakásán, a VIII. kerület Kiss József utca 12-es számú házban németi Julianna 73 éves nyugdíjas. a szerencsétlen nő a konyhában levő gáztűzhely egyik csapját kinyitotta és valószínűleg elfelejtette meggyújtani. az ügyben a rendőrség megkezdte a vizsgálatot. /mti/

--

16.55/szb

-36-

NA 1710

bb 46. betörőket fogott el a rendőrnjőr

szb -cz

1972. január 4.

pánczél Lajos 28 éves segéd munkás, büntetett előéletű szekszárdi és Goldfinger István 30 éves segéd munkás, büntetett előéletű komlói lakosok betörték a VI. kerület Bajcsy-Zsilinszky ut 19/a szám alatt levő Echo elektroakusztikai szalon kirakátának üvegét és onnan 10 ezer forint értékben táskarádiókat, magnetofont és egy házi telefont loptak el. zsákmányukkal nem jutottak messzire, a rendőrnjőr még az éjszaka elfogta őket. a két betörőt őrizetbe vették és megindították ellenük az eljárást. /mti/

--

bb 47. közlekedési balesetek a fővárosban

pá szb -cz

1972. január 4.

xiv. kerület Kerepesi ut és Szent Mihályi ut kereszteződésében Szabó Pál 42 éves anyagátvevő püspökladányi lakos féktávolságon belül egy hév szerelvény elé lépett, amely elütötte. Szabó Pál sérüléseibe a helyszínen meghalt.

x. kerület Fehér úton a finommechanikai művek előtti villamosmegállóban a kiinduló 13-as jelzésű villamosról leugrott Prokop János 60 éves nyugdíjas, budapesti lakos és a villamos alá került. sérüléseibe a helyszínen belehalt.

ix. kerület Gubacsi ut és Timót utca kereszteződésében Robozki György Nándor 26 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik tehergépkocsival, amelyet Kővágó Attila 29 éves gépkocsivezető, budapesti lakos vezetett. a baleset következtében Kővágó Attila súlyos sérülést szenvedett, kórházba szállították. Robozki ellen a rendőrség eljárást indított.

Tózsér Dezső 24 éves gépkocsivezető, budapesti lakos az általa vezetett tehergépkocsival gyorsajtás következtében nekiütött a VII. kerület, Majakovszkij utca 23 szám előtt egy pótkocsis tehergépkocsinak. Tózsér Dezsőt a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

--

17.00/szb

-37-

NA 1715

bb 48. halálra verte anyját

tm szb -cz

1972. január 4.

Zala megyében Horváth Miklós 35 éves vontatóvezető nagykutasi lakásán szóváltás közben olyan súlyosan bántalmazta édesanyját, Horváth Ferencné 80 éves tsz-járadékost, hogy az idős asszony a helyszínen meghalt. Horváth Miklós ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indított büntető eljárást a Zala megyei rendőrfőkapitányság. /mti/

--

bb 49. vidéki balesetek

tm szb -cz

1972. január 4.

Paks határában Zab Ferencné 36 éves háztartásbeli, paksi lakos szabálytalan helyen nem az ut szélén kerékpározott, és összeütközött egy teherautóval. A baleset következtében a kerékpár vázán szállított pánczél Istvánné 25 éves háztartásbeli, helyi lakos a helyszínen meghalt, a kerékpáros súlyosan megsérült. Kórházba szállították.

Baranya megyében a villányi vasútállomáson Szilágyi Sándor 38 éves kocsirendező, Kistótfalu lakos két mozgásban levő vasuti szerelvényt akart összekapcsolni, miközben az ütközők közé került, és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 50. rendelet a családtagok betegségi biztosításáról

1 sl/pá szb -cz

1972. január 4.

Családtagként eddig azok tarthattak igényt a betegségi biztosítás szolgáltatásaira /orvosi ellátás, gyógyszer, kórházi ápolás, anyasági segély, stb./ akiknek havi keresete, jövedelme, nyugdíja a havi 500 forintot nem haladta meg. Mivel a nyugdíjakat több ízben emelték, ezenkívül évente 2 százalékkal automatikusan is növekednek a nyugdíjak, ezeknek legkisebb összege is általában túlhaladta az 500 forintot. Ezért a kormány rendelete értelmében 1972. január 1-től családtagi jogon - ha az egyéb feltételeknek is megfelelnek - azok részesülhetnek a betegségi biztosítás szolgáltatásaiban, akiknek a havi keresete, jövedelme, nyugdíja nem haladja túl a 10 évi munkaviszony alapján járó legkisebb nyugdíjösszeget, vagyis 1972-ben a havi 634 forintot. Ez az összeg évenként két százalékkal emelkedik.

/folyt.köv./

17.05/szb

-38-

MT 17²⁰

bb 50. /rendelet a ... 1. folyt./-szb

hasonlóképpen módosították azt a korábbi rendelkezést is, amely azt szabályozza, hogy a gyermekápolási táppénz szempontjából a házastársával együtt élő dolgozó egyedülállónak számít-e vagy sem. Eddig akkor számított egyedülállónak s részesült kedvezményes elbírálásban, ha egyéb meghatározott feltételek esetén házastársának havi keresete, jövedelme, vagy nyugdíja nem haladta túl a havi 500 forintot. A keresethatárt itt is 634 forintra emelték.

A rendelet más része arról intézkedik, hogy a biztosítottak és családtagjaik az eddiginél jobb minőségű szemüvegkeretet kaphatnak. Az eddigi keretek minősége ellen ugyanis sok volt a kifogás, ezért azokat kivonták a forgalomból. Az újfajta ugynevezett Moréna szemüveg-keretek árának 15 százalékát, vagyis 6 forintot fizetnek a biztosítottak és családtagjaik. Ha másfajta különleges szemüvegkeretre tartanak igényt, akkor annak teljes árát ki kell fizetniük. /mti/

--

bb 51. Losonczy Pál,

gg szb la

1972. január 4.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte a függetlenné vált Katar állam emirjét, Ahmad bin al-thani sejket. /mti/

--

bb 52. elhunyt cukor György közgazdász

1/ms/rj hi la

1972. január 4.

Cukor György, a Magyar Tudományos Akadémia közgazdaságtudományi intézetének igazgatóhelyettese, a közgazdaságtudományok doktora kedden, 54 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Cukor Györgyöt a közgazdaságtudományi intézet saját halottjának tekintik. Temetéséről később intézkednek.

x x x

/folyt.köv./

17.43 rj

- 39 -

MT 18⁰⁰

bb. 52. /elhunyt... 1. folyt./rj

cukor györgy 1917-ben karcagon született. gépészmérnöki oklevelét franciaországban szerezte, ahol a második világháború kitörésétől 1945-ig tartózkodott. a felszabadulás után hazatérve mérnöki beosztásban különböző iparvállalatoknál, majd az akkori iparügyi minisztériumban és a népgazdasági tanács titkárságán dolgozott. közgazdaságtudományi munkásságát már mint gyakorló mérnök megkezdte, és egyre inkább áttért erre a tudományterületre. 1955-ben került a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetébe, ahol előbb az ipari osztály vezetője, majd 1958 szeptembere óta igazgatóhelyettes lett. 1963 nyaratól 1965 elejéig az ensz titkárságán dolgozott.

kutatómunkájában mindig a gyakorlati élet valóságából indult ki és az ország fejlődését, nagy népgazdasági céljainkat szolgálta. tudományos munkássága nemzetközi leg ismert nevet szerzett neki. a közgazdaságtudomány számos problémájával foglalkozott, többek között a munka termelékenység, az ipari struktúra, a műszaki fejlődés, az energiagazdálkodás kérdéseivel és a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazásával. a közgazdaságtudományok doktora címet fejlődő országok iparosításáról és tervezéséről szóló disszertációjával nyerte el. tudomány-szervezési tevékenysége is jelentős volt. különösen sokat segített a fiatal közgazdász-nemzedéknek. /mti/

--

bb. 53. elhunyt gyulai Márta

rj la

1972. január 4.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa. temetése január 7-én, pénteken 3 órakor lesz a farkasréti temetőben. -

mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

--

18.00 rj

- 40 -

Nr 1805

bb 54. időjárásjelentés

gg szb la

1972. január 4.

a meteorológiai intézet jelenti január 4-én, kedden 19 órakor:

felhős, párás idő

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás, néhány helyen ködös idő, többfelé eső, helyenként havaseső. mérsékelt, időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 0 - plusz 5 fok között. /mti/

--

-41-

Nr 2020

-v é g e -